

पत्तवेष्ट ५० पत्तमिव वेद्यते वेष्ट-कर्मणि घञ् । ताड्डे
रघुः १६।१७चो० ।

पत्तशाक पत्तात्मकं शाकम् । “पत्तं पुष्पं फलं नाडं कन्दं
संस्तेदजं तथा । शाकं पञ्चिधमुद्दिष्टं गुरु विद्याद्यधोत्त-
रम्” भावप्र० उक्ते शाकवर्गमध्ये पत्तात्मकशाके । पत्तशा-
कानि च वास्तूकादीनि शर्षपान्तानि, पुष्पशाके कदली-
पुष्पशाकमलीपुष्पे, फलशाकानि कुशाण्डादिकण्टकारी-
फलान्तानि, नाडशाकं शर्षपनाडम् । कन्दशाकानि
छरणादिशाकान्तानि, संस्तेदजशाकं शिलीन्त्रादि
तत्र दृश्यम् ।

पत्त(शि)सिरा स्त्री इत० । १पत्तनाद्यां २पत्तभङ्गे हारा०
पत्तमृङ्गी स्त्री पत्तं मृङ्गमिवास्याः ङीप् । द्रवलीलतायाम्
राजनि० । [इत० २पत्तीनां पङ्क्तौ च ।

पत्तये शी स्त्री पत्तायां शेषीव । १द्रवलीलतायां राजनि०
पत्तयेष्ठ ५० पत्तं येष्ठं यस्य । विल्लिङ्गो राजनि० ।

पत्तसुन्दर ५० पत्तं सुन्दरमस्य । स्त्रनामख्याते इत्यभेदे
मेदि० । [ङीप् ।

पत्तसूचि स्त्री न० पत्तायां सूचिरिव । कण्टके तिका० वा
पत्तहिम न० पत्तेषु हिमं यतः । हिमदुर्हिने तिका०
पत्ताख्य न० पत्तेति आख्या यस्य । १तेजयत्ने शब्दच०
२तालीशपत्ने राजनि० ।

पत्ताङ्ग न० पत्तमिवाङ्गमस्य । १रक्तचन्दनाकारे काष्ठभेदे
(वक्त्रम) अमर । २भूर्जपत्रद्वये ३पद्माके च मेदि० ।

पत्ताङ्गुलि स्त्री पत्तमिवाङ्गुलयो यत् । पत्तभङ्गे तिलकभेदे
अमरः । [शब्दर० ।

पत्ताञ्जम न० पत्तमव्यतेऽनेन अन्ज-करणे ल्युट् । मस्याम् ।
पत्ताव्य लि० पत्तेराट्ठम् । १वह्णपत्तयुक्ते २पिप्पली-
म्बे ३पर्वतद्वये च न० राजनि० ।

पत्ताग्न्य न० पत्ताङ्ग+घृणो० । (यकम) काष्ठभेदे राजनि० ।

पत्तास्त्रा स्त्री पत्तेषास्त्रा । (चुकोपावह्ण) शाकभेदे नैद्यट्ठ० ।

पत्तालु ५० पत्त+अलत्रये आलु । १कासाहो २रज्जुदंभे
च राजनि० । [इत० । २पत्तपङ्क्तौ च ।

पत्तावलि न० पत्ताणामावलयो यस्यात् । १गैरिके शब्दाच०

पत्तावली स्त्री पत्ताणामावलीव । १पत्तभङ्गे तिलकभेदे
शब्दच० इत० । २पत्तये शो च

पत्तिका स्त्री पत्ती+स्रावे क कापि लुङ् । १निध्याम् ।

पत्तं विद्यतेऽस्याः टन् । १प्रथमपत्तयुक्ताद्य नयस्य कदल्या-
दिषु त्र्यपत्तिकागच्छे १६६०५० उदा० दृश्यम् । २पत्ति-

शाख्ये कर्पूरभेदे (पातकपुर) त्रिकाख्यशेषः ।

पत्तिकारख्य पत्तिका आख्या यस्य । कर्पूरभेदे राजनि० ।

पत्तिन् लि० पत्त+अलत्रये इति । १पर्वयुक्ते २शरे ५०

३खगे अमरः ४श्येनखगे ५द्वये च ५० राजनि० ५पर्वते

५० मेदि० इतावे ७श्वेतकिष्किहीद्वये ८नङ्गपत्तयां

८पाठायाश्च राजनि० १०पत्तवे स्त्री शब्दच० ङीप् ।

पत्ती स्त्री पत-ङ्ङन् ङीप् । लिपौ

पत्तीपस्तर ५० पत्तेषोपस्तराऽस्य । काष्ठभेदे हारा०

पत्तीर्णं न० पत्तजाता कषां साधनत्वेनालत्रस्य अच् । धौत-

कौवेये पट्टकृतमयवस्त्रे अमरः यदरादिर्णजातक-

मिजातोर्णजातत्वात्तस्य तथात्वम् ।

पत्त्यु लि० पत्तस्य हितं यत् । श्योनाके दृष्टे ५० अमरः

पत्नी स्त्री पति+“पत्युर्नो यत्तसम्बन्धे” पा० नः, ङीप् च ।

१पतिकृतयजमलभोक्त्यां विवाहितयां स्त्रियास् अमरः

“पत्नीमूलं दृष्टुं पुंसां यदि कन्दोऽस्तुवर्त्तिनी । दृष्ट्वाश्रम

वर्गं नास्ति यदि भाव्यां वशात्तुगा । तथा धर्मार्थकामानां

निवर्गफलमश्नुते । प्राकाशे वर्त्तमाना तु स्त्री हास्य तु

निवारिता । अवस्था सा भवेत् पश्चाद् यथा व्यापि-

रमेक्षितः । अतुङ्गला न वाग्दृष्टा दद्या साध्वी प्रियं-

वदा । आत्मशुभा स्नामिभक्ता देवता सा न मातुषी ।

अतुङ्गलकलतो यत्तस्य अर्चं ददेव हि । प्रतिकूल

कलत्रस्य नरको नात्र संशयः । स्वर्गोऽपि दुर्लभं ह्येत-

दुतरागः परस्परम् । रक्त एको विरक्तोऽन्यस्तस्याद्

कटतरं तु किम् ? । मृदुवासः सुखायांय पत्नीमूलं गृहे

सुखम् । सा पत्नी या विनीता स्यान्नित्यं वशवर्त्तिनी ।

दुःखदाऽन्या सदा खिन्ना चित्तभेदात् परस्परम् । प्रति

कूलकलत्रस्य हिदारस्य विशेषतः । योषितु सर्वां जलौ-

केव भूषणाच्छादनाग्रनैः । सुभूत्यापि जता नित्यं पुरुषं

ह्यपकर्षति । जलौका रक्तमादत्ते केवलं सा तपस्विनी ।

इतरा तु धनं वित्तं मांसं वीर्यं वस्त्रं सुखम् । स-

शङ्का नास्तिभावे तु यौवने विद्युच्छी भवेत् । तच्चवन्नन्यते

पश्चाद्दृष्टभावे अर्कं पतिम् । अतुङ्गला न वाग्दृष्टा

दद्या साध्वी पतिव्रता । एभिरेव-शुषेर्बुक्ता श्रीरेव

स्त्री न संशयः । या दृष्टमनसा नित्यं स्थानमान

विचक्षणया । भर्तुः प्रीतिकरी नित्यं सा भाव्याः हीतरा

ज्वरा दक्षसं० । [शाखायाम् ।

पत्नीशाला(ल) न० स्त्री इत० वा स्त्रीत्वम् । पत्युर्वाचित-

पत्नीसंनहन न० इत० । मेखलया योक्तेषु च प्रतिकमस्याय-